

15. Høringssvar til Københavns Madhus's ratingmodel for mad og måltider: "Køkkenløftet" (2009-83447)

INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget godkender, at denne indstilling videresendes til Økonomiforvaltningen, som Sundheds- og Omsorgsforvaltningens høringssvar til "Køkkenløftet".

Problemstilling

Borgerrepræsentationen har givet Københavns Madhus til opgave at udvikle en metode til at vurdere den samlede kvalitet af måltider i de københavnske institutioner. Resultatet er "Køkkenløftet", som dels består af en målemetode til vurdering af maden og måltidet og dels af en udviklingsplan indeholdende uddannelse og vejledning. Konceptet er nærmere beskrevet i bilag 1.

"Køkkenløftet" - inklusiv et oplæg til finansiering af de årlige udgifter i de berørte forvaltninger - er nu sendt i høring med henblik på endelig godkendelse i Borgerrepræsentationen ultimo 2009.

Løsning

"Køkkenløftet" indeholder relevante elementer i forhold til at skabe bedre mad, måltider og understøtte personalet. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens bemærkninger relaterer sig til omfanget og karakteren af modellen samt den foreslåede medfinansiering fra forvaltningerne.

Afrapportering til de relevante centralforvaltninger

Der ønskes eksplicit afklaret, hvordan den løbende afrapportering af resultaterne af ratingen bedst tilrettelægges. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen foretrækker, at resultaterne af ratingen afrapporteres internt til de enkelte forvaltninger. Herved kan resultaterne fra ratingen anvendes som et udviklingspotentiale for den enkelte institution, svarende til praksis fra andre tilsyn på plejehjemsområdet.

Det faglige indhold og vurderingssystem

Konceptet bygger på en model, der vurderer maden og måltiderne ud fra 5 såkaldte dogmer, der handler om hhv.:

- Den kulinariske kvalitet
- Råvarerne der anvendes
- Rammerne for måltidet
- Den ernæringsmæssige kvalitet
- De organisatoriske rammer samt arbejdsmiljøet

Under disse dogmer er et komplekst system af mange underliggende målsætninger. Det vurderes at

være vanskeligt for plejehjemmene at nå de mange underliggende målsætninger indenfor den angivne tidsramme på 2 år. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen bemærker endvidere, at konceptet bærer præg af manglende entydighed i sammenhængen mellem mål, målsætninger og indikatorer med deraf følgende validitetsproblemer samt manglende eller uklare objektive kriterier til måling. Sidstnævnte indebærer risiko for, at det bliver dommerens subjektive vurdering, der ligger til grund for ratingen.

Erfaring med "Køkkenløftet" i regi af Ældremadsprojektet

I forbindelse med udmøntning af 2 mio. kr. puljen til "Bedre ældremad – kvalitetsløft og økologi", indgik Sundheds- og Omsorgsforvaltningen et samarbejde med Københavns Madhus i regi af "Ældremadsprojektet". Formål med projektet var at udvikle og afprøve "Køkkenløftet". Fire plejehjem deltager som "testinstitutioner" for "Køkkenløftet", imens ét plejehjem deltager som et såkaldt "mønsterplejehjem", der stiler efter at opnå et diplom samt status som det ekstraordinært gode eksempel på, hvordan maden og måltiderne kan være.

Der er foretaget en status af "Køkkenløftet" i regi af "Ældremadsprojektet". Her påpegede personalet fra de deltagende plejehjem, at de havde fundet megen værdi i at have deltaget i "Køkkenløftet". Der blev dog også peget på diverse udfordringer i forhold til "Køkkenløftet". Institutionerne fremhævede bl.a., at der i højere grad burde skabes mulighed for at tilgodese individuelle beboerønsker frem for ekspertfremsatte normer. Endvidere blev der peget på, at dommerne i højere grad bør have indsigt i de enkelte institutioners særlige vilkår, og at der skal være plads til differentiering i forhold til den eksakte målgruppe og dermed tage hensyn til deres mad- og måltidsvaner. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen ønsker derfor at bemærke, at der er behov for en tydeliggørelse af, hvordan brugerinddragelsen tilgodeses i konceptet.

Budget af "Køkkenløftet"

Forudsætningen i budgettet af "Køkkenløftet" er, at et forløb koster 50.000 kr. pr. institution over 2 år. Erfaringerne fra de 4 testinstitutioner i "Ældremadsprojektet" viser, at det har kostet mere. I både 2008 og 2009 har SUF afholdt udgifter for ca. 60.000 kr. årligt pr. test-plejehjem, dvs. i alt ca. 120.000 kr. pr. plejehjem for et ratingforløb over 2 år. Dertil kommer udgifterne forbundet med mønsterplejehjemmet. Således har det samlede budget for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen til "Ældremadsprojektet" udgjort ca. 750.000 kr. i både 2008 og 2009, hvor lidt over halvdelen af midlerne er afsat til mønster-plejehjemmet og lidt under halvdelen af midlerne er afsat til de 4 testinstitutioner. Der er vel at mærke tale om plejehjem, der i forvejen er langt fremme i forhold til mad og måltider, og der er ingen erfaringer i forhold til, hvad det vil koste at løfte et plejehjem, der ikke er så langt fremme. Endvidere forudsætter opgørelsen, at kurserne kan holdes i AMU-regi via Sundhedsakademiet, og at kurserne fyldes op. Ellers skal der afsættes yderligere midler til underskudsdekning af kurserne. Dertil kommer udgifter forbundet med deltagelse i møder, kurser, rådgivning og undervisning, som ikke er indregnet. Det samlede budget, som er nødvendigt for at finansiere ratingordningen i drift er således ikke afklaret.

Økonomi

Københavns Madhus foreslår en model med medfinansiering af udgifterne til ordningen fra forvaltningerne. Samlet set angives en udgift for forvaltningerne på 2 mio. kr. Dertil kommer ca. 1 mio. kr. som Københavns Madhus har til rådighed i sit budget til at drive ordningen. For Sundheds- og Omsorgsforvaltningen angives en årlig udgift på 0,45 mio. kr. Det forudsættes, at udgiften til

rating i driftsperioden fra 2010 i forvaltningerne indgår i forhandlingerne om budget 2010, hvis tidsplanen om drift fra 2010 skal fastholdes.

Mad og måltider er i forvejen underlagt en række tilsyn og vurderinger. Dels i form af autoritative myndigheders tilsyn: Levnedsmiddelkontrollen samt det lovpligtige kommunale tilsyn (BDO) og dels Sundheds- og Omsorgsforvaltningens egne vurderinger af mad, måltider og ernæring: Brugertilfredshedsundersøgelser og et smagspanel, med konceptet: At ældre smager for ældre.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen anbefaler derfor, at Københavns Madhus i højere grad inddrager de allerede eksisterende tilsyn for at undgå unødvendig bureaukratisering og eventuelt forenkler "Køkkenløftet" på en sådan måde, at der frigives midler fra administration af ordningen, og Københavns Madhus derved indenfor eget budget kan bidrage med gratis rådgivning og understøttelse af institutionerne. Herved kan Københavns Madhus støtte op omkring de eksisterende vurderinger af mad og måltider og således holde fokus på udviklingsdelen af "Køkkenløftet".

Videre proces

Indstillingen sendes til Økonomiforvaltningen som Sundheds- og Omsorgsforvaltningens høringsvar på "Køkkenløftet".

Lene Sillasen

/ Margrethe Kusk Pedersen

bilag

[Bilag 1. Køkkenløftet - en ratingmodel for mad og måltider](#)

